

Αθήνα, 10.07.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΘΕΜΑ: «Άνιση μεταχείριση φορολογουμένων. Οι πρακτικές φοροαποφυγής των πολυεθνικών μένουν χωρίς ποινικές κυρώσεις κατ' εφαρμογή εγκυκλίου του Διοικητή της ΑΑΔΕ.»

Αξιότιμε κε Υπουργέ,

Τα τελευταία χρόνια έχουν διατυπωθεί σοβαρές καταγγελίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται από τη φορολογική διοίκηση οι υποθέσεις ενδοομιικών συναλλαγών (transfer pricing) πολυεθνικών επιχειρηματικών ομίλων. Οι καταγγελίες αυτές αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα, καθώς προέρχονται από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στις ΔΟΥ (Π.Ο.Ε.-Δ.Ο.Υ.), δηλαδή από τα ίδια τα στελέχη που διενεργούν τους σχετικούς φορολογικούς ελέγχους.

Σύμφωνα με τις δημόσιες παρεμβάσεις τους, η υπ' αριθ. ΠΟΛ.1209/2017 εγκύκλιος του Διοικητή της ΑΑΔΕ κ. Γ. Πιτσιλή, έχει δημιουργήσει ένα ιδιότυπο καθεστώς ως προς την ποινική αντιμετώπιση των υποθέσεων transfer pricing, καθώς, κατά την άποψη των εργαζομένων, οδηγεί στην πράξη στη μη υποβολή μηνυτήριων αναφορών ακόμη και σε περιπτώσεις όπου οι καταλογιζόμενοι φόροι υπερβαίνουν τα όρια που ο ίδιος ο νόμος προβλέπει για τη στοιχειοθέτηση αδικημάτων φοροδιαφυγής ποινικά κολάσιμων (100.000 ευρώ ανά φορολογική χρήση). Κατά συνέπεια, τίθεται ευθέως ζήτημα άνισης εφαρμογής της νομοθεσίας και διαφορετικής μεταχείρισης συγκεκριμένης κατηγορίας φορολογουμένων.

Τα ζητήματα αυτά έχουν ήδη τεθεί στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Με προηγούμενη κοινοβουλευτική ερώτηση του Δημοκρατικού Πατριωτικού Λαϊκού Κινήματος «ΝΙΚΗ», ζητήθηκαν συγκεκριμένες διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της ΠΟΛ.1209/2017, τη νομική βάση της εγκυκλίου, τις συνέπειές της στην ποινική αντιμετώπιση υποθέσεων transfer pricing και τη συμβατότητά της με τις διατάξεις περί φοροδιαφυγής. Παρά ταύτα, ούτε το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ούτε η ΑΑΔΕ έχουν δώσει μέχρι σήμερα ουσιαστικές απαντήσεις.

Κοινή διαπίστωση όλων είναι ότι η ίδια συμπεριφορά – δηλαδή η απόκρυψη φορολογητέας ύλης ή η αποφυγή καταβολής φόρου άνω των ορίων που προβλέπονται – αντιμετωπίζεται πολύ αυστηρά όταν αφορά έναν απλό φορολογούμενο και πολύ χαλαρά όταν αφορά πολυεθνικούς επιχειρηματικούς ομίλους. Εφόσον η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει συγκεκριμένες διοικητικές και ποινικές συνέπειες για τη φοροδιαφυγή, γεννάται εύλογο ερώτημα κατά πόσον είναι δυνατόν να δημιουργούνται - μέσω διοικητικών εγκυκλίων ή ερμηνειών - παρακάμψεις και ειδικά καθεστώτα που οδηγούν σε διαφορετική μεταχείριση υποθέσεων με τα ίδια ουσιαστικά χαρακτηριστικά.

Οι ενδοομιικές συναλλαγές αποτελούν διεθνώς μία μεθόδευση μέσω της οποίας πολυεθνικοί όμιλοι μπορούν να μεταφέρουν φορολογητέα ύλη και κέρδη από τη χώρα όπου

παράγεται η οικονομική δραστηριότητα προς άλλες δικαιοδοσίες με ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση. Για τον λόγο αυτό, οι σχετικοί έλεγχοι αφορούν υποθέσεις ιδιαίτερα σημαντικού δημοσιονομικού ενδιαφέροντος. Επομένως, οποιαδήποτε διαφοροποίηση ως προς την ποινική αντιμετώπιση των συγκεκριμένων υποθέσεων δεν επηρεάζει μόνο την αρχή της ισότητας απέναντι στον νόμο, αλλά ενδέχεται να επηρεάζει και την αποτελεσματικότητα της προσπάθειας αντιμετώπισης σύνθετων μορφών φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής.

Η απουσία απαντήσεων αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία εάν ληφθεί υπόψη ότι οι καταγγελίες δεν αφορούν μεμονωμένες υποθέσεις αλλά τον συνολικό τρόπο αντιμετώπισης μιας κρίσιμης κατηγορίας φορολογικών ελέγχων. Όταν οι ίδιοι οι εφοριακοί καταγγέλλουν ότι η εφαρμογή της ΠΟΛ.1209/2017 οδηγεί στη μη ενεργοποίηση της ποινικής διαδικασίας σε υποθέσεις που αφορούν πολυεθνικούς ομίλους, η διοίκηση οφείλει να απαντήσει ποια είναι η νομική θεμελίωση της επιλογής της, πόσες υποθέσεις επηρεάστηκαν από την εφαρμογή της εγκυκλίου και ποιες ήταν οι συνέπειές της στα δημόσια έσοδα και στην αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων από το 2017 μέχρι σήμερα.

Είναι απαράδεκτο το κυβερνητικό επιτελικό κράτος να επιτρέπει σε ένα μονοπρόσωπο όργανο (Διοικητής ΑΑΔΕ) - μέσω εγκυκλίων - να ερμηνεύει όπως αυτό επιθυμεί τους νόμους που ψηφίζει το Κοινοβούλιο της Ελληνικής Δημοκρατίας και να αποφασίζει τελείως ανεξέλεγκτα. Η αξιοπιστία της φορολογικής διοίκησης και η προστασία των δημοσίων εσόδων προϋποθέτουν την ίση εφαρμογή των ίδιων κανόνων σε όλους τους φορολογούμενους.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Για ποιον λόγο εξακολουθείτε να επιτρέπετε, ως νομοθετική και εκτελεστική εξουσία, την μη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας (των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας) για την ποινική δίωξη αδικημάτων μη απόδοσης φόρου εισοδήματος άνω των 100.000 ευρώ ετησίως, τα οποία συνδέονται με πρακτικές πολυεθνικών ομίλων για απόκρυψη φορολογητέας ύλης, μεταφορά κερδών στο εξωτερικό και χειραγώγηση τιμών στη χώρα μας και έχουν και ως συνέπεια οι Έλληνες καταναλωτές να πληρώνουν πανάκριβα τα αγαθά ευρείας κατανάλωσης και τις υπηρεσίες υψηλής ζήτησης, υφιστάμενοι τεράστιες εισοδηματικές απώλειες εξαιτίας των ανατιμήσεων και της ακρίβειας;
2. Για ποιον λόγο δεν έχετε καλέσει τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. να δώσει εξηγήσεις στη Βουλή γι' αυτή την σκανδαλώδη εγκύκλιο, η οποία ευνοεί τις - αθέμιτες και καταστροφικές για τους Έλληνες πολίτες - πρακτικές φοροαποφυγής των πολυεθνικών ομίλων και για την οποία υπάρχουν καταγγελίες εφοριακών, όχι μόνο πρόσφατες αλλά και πολύ πιο παλιές (από τον Ιούνιο του 2024) μέσω παρομοίου περιεχομένου επιστολών και καταγγελιών;
3. Σκοπεύετε εν τέλει να ζητήσετε έστω και τώρα εξηγήσεις από τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.;
4. Θα καταργήσετε τη σκανδαλώδη εγκύκλιο ή συμφωνείτε και σεις με το περιεχόμενό της;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Α' Ανατολικής Αττικής

Τάσος Οικονομόπουλος